

Babciu i Dziadku! Uważajcie na oszustów!

Dzień Babci i Dzień Dziadka to dobry moment, aby oprócz życzeń i prezentów, obdarować seniorów wiedzą, która pozwoli im skuteczniej bronić się przed niebezpieczeństwem ze strony oszustów. Jednym z najlepszych prezentów, jakie możesz dać swoim ukochanym dziadkom to częste odwiedziny, nie tylko od święta, oraz poświęcony im czas i wspólne rozmowy o bezpieczeństwie.

Jednym z najczęściej popełnianych przestępstw na szkodę osób starszych jest oszustwo dokonywane metodami „na wnuczka” i „na policjanta”. Jest ono szczególnie dotkliwe, ponieważ bardzo często seniorzy w wyniku działania oszustów tracą oszczędności całego życia.

Przestępca, posługując się zmyśloną historią podczas rozmowy telefonicznej wprowadza starszą osobę w błąd, co do swojej tożsamości, podając się za jednego z członków jej rodziny np. wnuczka, syna, bądź córkę tłumacząc, że bardzo potrzebuje jej pomocy. Głównym celem oszusta jest wyłudzenie pieniędzy.

Oszuści posługują się różnymi legendami mającymi uwiarygodnić ich jako członków rodziny osób, które wybierają jako swoje ofiary. Cały proceder inicjowany jest rozmową telefoniczną oszusta pełniącego rolę tzw. telefonisty. Przestępcy posługują się książkami telefonicznymi, z których losowo wybierają osoby o starodawnie brzmiących imionach, jak chociażby Zygfryd, Kazimierz, Bronisława, Teodozja itp., a następnie wykonują połączenie telefoniczne na wybrany numer telefonu stacjonarnego. Rozmowa prowadzona jest w taki sposób, aby senior był pewien, że rozmawia z członkiem rodziny i sam wymienił jego imię. To pozwala oszustowi w łatwy sposób poprowadzić dalszą rozmowę, której głównym celem jest pozyskanie pieniędzy od seniora.

Najczęściej stosowane przez sprawców legendy (historie):

- ⇒ „na wypadek” - „telefonista” (rzekomy wnuczek) informuje, że spowodował wypadek samochodowy i potrzebuje pilnie pieniędzy, by uniknąć odpowiedzialności karnej,
- ⇒ „na porwanie”- rolę „telefonisty” pełni kobieta podająca się za córkę lub wnuczkę informując pokrzywdzonego, że została porwana, a pieniądze są niezbędne na okup, aby została wypuszczona,
- ⇒ „na zwrot długu”- „telefonista” (rzekomy wnuczek) dzwoni do pokrzywdzonego informując, że zaciągnął u znajomego pożyczkę i musi szybko ją zwrócić, ponieważ ta osoba pilnie potrzebuje swoich pieniędzy. Następnie z osobą pokrzywdzoną kontaktuje się pożyczkodawca, który w rozmowie potwierdza swoją ciężką sytuację finansową. Po odbiór przysyła członka rodziny tj. syna, męża itp.
- ⇒ „na zakup nieruchomości” - „telefonista” (rzekomy wnuczek) informuje pokrzywdzonego, że trafia mu się niezwykła okazja np. zakup domu, lecz brakuje mu pieniędzy, aby to uczynić.

Oszust podszywający się pod wnuczka zawsze prosi seniora o dyskrecję wobec innych członków rodziny. To ma być ich wspólna tajemnica. Ponadto, zawsze zapewnia o szybkim zwrocie pożyczonej gotówki. Po odbiór pieniędzy zwykle przysyła zaufaną sobie osobę. To rzekomo najlepszy znajomy „wnuczka” (telefonisty), tzw. odbierak, który, aby uwiarygodnić nie tylko siebie, ale również potrzebującego pomocy „wnuczka”, kontaktuje telefonicznie seniora z rzekomym członkiem rodziny. Pieniądze są przekazywane na ulicy bądź w banku po wypłaceniu z konta. Sprawcy, aby uniemożliwić kontakt starszej osobie z prawdziwą rodziną oraz wyrzec na niej skuteczną presję wykonują bardzo dużo połączeń w krótkich odstępach czasu. W wielu przypadkach, aby stać się wiarygodnymi płaczą, błagają o pomoc, a nawet pozorują porwanie.

Niestety oszuści podszywają się także pod policjantów lub funkcjonariuszy Centralnego Biura Śledczego Policji, informując wybrane ofiary, że zajmują się tropieniem i zatrzymywaniem groźnych przestępców. Ich sposób działania jest bardzo podobny. Na początku dzwonią do starszej osoby i podszywają się pod członka jej rodziny, jednak po chwili szybko przerywają połączenie. Dzwonią kolejny raz, lecz tym razem przestępca podaje się za policjanta przekonując seniora, że rozpracowuje grupę przestępców, którzy dokonują oszustw wobec starszych osób metodą na tzw. wnuczka i proszą seniora by ten postępował zgodnie z ich poleceniem. W ten sposób rzekomo pomogą Policji

---

zatrzymać prawdziwych przestępców. Dzwoniący nie mają nic wspólnego z Policją, a jedynym ich celem jest łatwe i szybkie wzbogacenie się kosztem czyjejs krzywdy. Przestępcy, wiedząc, że pracownicy banków przechodzą szereg szkoleń dotyczących bezpieczeństwa seniorów organizowanych m.in. przez Policję stanowczo zabraniają starszym osobom, by pod żadnym pozorem nie informowali kasjera, w jakim celu wypłacają swoje oszczędności. Tłumaczą, że pracownicy banków także należą do grupy przestępczej i dla dobra śledztwa oraz ochrony ich oszczędności nie można ich o tym informować.

Czyn ten dla przestępców jest niezwykle opłacalny, a skala tego oszustwa w Polsce jest porażająca. Niestety straty każdego roku sięgają milionów złotych. W 2024 r. popełniono 3 825 podobnych przestępstw.

Aby nie dać się oszukać warto pamiętać o kilku zasadach bezpieczeństwa:

- ⇒ Pamiętaj! Przez telefon nie widzisz z kim rozmawiasz.
- ⇒ Nie ulegaj presji czasu wywieranej przez oszustów.
- ⇒ Policja nigdy nie informuje postronnych osób o swoich akcjach, o podejmowanych działaniach. Funkcjonariusze nigdy nie odbierają i nie przekazują pieniędzy.
- ⇒ Jeżeli dzwoni do Ciebie ktoś, kto podszywa się pod członka Twojej rodziny i prosi o pieniądze, nie podejmuj żadnych pochopnych działań. Nie informuj ile masz pieniędzy w domu lub na koncie. Natychmiast rozłącz taką rozmowę.
- ⇒ Upewnij się, czy Twoja rodzina potrzebuje pomocy. Koniecznie zadzwoń do kogoś z rodziny i zapytaj o to, czy osoba, która prosiła o pomoc, rzeczywiście jej potrzebuje. Pamiętaj, żeby wcześniej upewnić się, że rozmowa z potencjalnym oszustem została prawidłowo rozłączona lub skorzystaj z innego telefonu.
- ⇒ Jeżeli nie masz możliwości kontaktu z najbliższymi, poproś o pomoc zaufanego sąsiada.
- ⇒ Pamiętaj! Nikt nie będzie miał za złe, że zachowujesz się rozsądnie.
- ⇒ Koniecznie powiadom Policję – tel. 112.

Dobrym sposobem, który może uchronić nas przed oszustwami dokonywanymi przez telefon jest ustalenie pomiędzy seniorem a najbliższymi członkami rodziny hasła. Może to być wyjątkowa data, ulubione danie czy też tytuł piosenki. Ważne, aby nikt poza seniorem i członkiem rodziny go nie znał, będzie ono wspólną tajemnicą.

Drogi wnuczku! Jeśli masz babcię, dziadka - bądź ich wiernym pomocnikiem i pomagaj w sytuacjach, które częstokroć wymagają szybkiej, lecz rozsądnej decyzji. Regularnie rozmawiaj z nimi o zagrożeniach, jakie mogą ich spotkać w codziennym życiu. Poinformuj ich o zasadach bezpieczeństwa, które mogą ich ustrzec przed problemami.

Inf. BKS KGP/wsz